

E-knjiga: “Jaz – svet?”

“Bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče.” So te Jezusove besede namenjene vsem kristjanom, ali le nekaterim? Teolog in filozof dr. Martin Rhonheimer se v tem razmišljanju obrača na ljudi, ki jih bolj zanimajo nogometna tekma, izlet v hribe, dober film ali koncert kot pa dejavnost v molitveni skupini in ki se jim je včasih težko udeležiti nedeljske maše.

18. Mar. 2018

[Prenesi ePub ► Jaz – svet?](#)

[Prenesi Mobi ► Jaz – svet?](#)

[Prenesi PDF ► Jaz – svet?](#)

.....

UVOD

Papež Frančišek je v pismu pred sinodo na temo »Mladi, vera in razločevanje poklicanosti«, ki bo potekala jeseni 2018, zapisal takole:

»Želim vas spomniti na Jezusove besede, ki jih je nekega dne izrekel svojim učencem, ko so ga spraševali: 'Učitelj (...), kje stanuješ?' Ogovoril jim je: 'Pridita in bosta videla' (Jn

1,38-39). S svojim pogledom se Jezus obrača tudi na vas in vas vabi, da pridete k njemu. Dragi mladi, ste se že srečali s tem pogledom? Ste zaslišali ta glas? Ste začutili ta nagib, da bi se podali na pot? Prepričan sem, da kljub trušču in omami, ki kraljujeta na svetu, ta klic še vedno odmeva v vsaki duši, da bi jo odprl za polnost veselja. To bo možno v tolikšni meri, kolikor se boste tudi ob spremstvu izkušenih voditeljev znali podati na pot razločevanja, da bi odkrili božji načrt glede vašega življenja. Četudi vas bodo na vaši poti spremljali negotovost ali padci, vam Bog, ki je bogat v usmiljenju, izteza roko, da bi vas dvignil.«

Klic še vedno odmeva v vsaki duši, pravi papež. Ta trditev ne potrebuje veliko pojasnil. Dovolj je, če se zavemo svojega stanja: vsak človek je bil poklican v življenje od Boga.

Boga pa istočasno vsakega posebej kliče k božjemu življenju. Najgloblja identiteta človeškega bitja je življenje v zedinjenju z Bogom. Torej življenje, ki ga živimo, da bi spoznali in ljubili Boga.

Zato je drugi vatikanski cerkveni zbor izbral pojem *poklicanost* kot antropološki temelj, da bi sodobnemu svetu govoril o krščanskem življenju. Pastoralna konstitucija *Gaudium et spes* v 19. točki pravi: »Temeljni razlog človeškega dostojanstva je poklicanost človeka k povezanosti z Bogom. Človek je že od svojega rojstva povabljen k dialogu z Bogom. Obstaja zgolj zaradi ljubezni Boga, ki ga je ustvaril, in po ljubezni Boga, ki ga ohranja. Samo tedaj, ko svobodno sprejme to ljubezen in se popolnoma zaupa svojemu stvarniku, lahko rečemo, da živi v polnosti resnice.«

Poklicanost človeka je ena sama: življenje v povezanosti z Bogom, božje življenje. Vsi razumemo, da je božje življenje svetost; poklicanost človeka, vseh ljudi, je svetost. »Bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče« (Jezus, govor na gori, Mt 5,48).

Ta vesplošni klic k svetosti, to, da smo vsi poklicani biti sveti, je osrednji nauk Svetega pisma, vendar pa je v dolgih stoletjih krščanske zgodovine ostal prikrit.

Cerkev ni nikdar trdila, da obstajajo kristjani, ki bi ne mogli postati sveti. Vendar pa je bila zaradi zapletenih zgodovinskih okoliščin v teku stoletij zavest o vesplošnem klicu k svetosti zatemnjena.

Dovolj je navesti besede znanega španskega duhovnega pisatelja, jezuita Luisa de la Puenteja (umrl leta 1624) iz njegovega dela »Meditación de los misterios de

nuestra santa Fe« (*Premišljevanje o skrivnostih naše svete vere*):

»V zvezi s poklicanostjo poznamo tri vrste ljudi: 1. Prvi so tisti, ki se naredijo gluhe za ta klic in, zaslepljeni od dobrin tega sveta, ne želijo slediti Kralju (Jezusu Kristusu), ... ki kot kazen za svojo neposlušnost ne bodo uživali njegove ljubeznive družbe. 2. Drugi so tisti, ki želijo slediti Kralju in ga spremljati v boj, vendar pa se zadovoljijo z izpolnjevanjem zapovedi in hočejo ohraniti svoje bogastvo in časti ter biti deležni dopustnih zakonskih užitkov, ker nimajo dovolj volje za večjo popolnost. Ti storijo to, kar je dovolj za zveličanje, vendar pa bo njihova nagrada skromna, ker je tudi njihovo posnemanje Kristusa skromno. 3. Tretji so tisti, ki se z velikodušnostjo ponudijo, da bodo sledili temu Kralju v vsem in za vse ... To so redovniki, ki na najpopolnejši način posnemajo

Kristusa, zato bodo prejeli tudi največjo nagrado.«

V istem času kot pater de la Puente je živel sv. Frančišek Saleški (umrl 1622), ki ga lahko imamo za enega izmed velikih predhodnikov nauka drugega vatikanskega cerkvenega zbora glede vsesplošnega klica k svetosti.

Vpliv sv. Frančiška Saleškega je bil ogromen in se je skozi stoletja ohranjal, vendar pa se njegov duhovni ideal ni zgostil v radikalno prenovo, v spremembo pogleda.

Drugi pomemben predhodnik drugega vatikanskega koncila je bil sv. Alfonz Ligvorij (umrl 1787), ki je poudarjal, da je treba živeti pobožno vsakdanje življenje. Izraz »pobožno življenje« je pomenil vse molitve, ki jih je molila v cerkvi zbrana krščanska skupnost, poleg pogostega prejemanja zakramentov, še zlasti

svete spovedi in obhajila, ki ju je sv. Alfonz priporočal vsakih osem dni.

Nam bližji je sv. Jožefmarija Escrivá (umrl 1975), ustanovitelj Opus Dei, ki ga je leta 2002 sv. Janez Pavel II. razglasil za svetnika, in je prav tako pomemben predhodnik drugega vatikanskega cerkvenega zbora.

O njem je sv. Janez Pavel II. na slovesnosti beatifikacije na Trgu sv. Petra leta 1992 dejal: »Kot veste, je vesplošni klic k svetosti in apostolatu ena od glavnih točk, ki jih je poudarilo cerkveno učiteljstvo na drugem vatikanskem cerkvenem zboru. Kot že nekateri pred njim je bl. Jožefmarija po božjem razsvetljenju spoznal, da ta vesplošna poklicanost ni samo nauk, ki ga je treba učiti in širiti zlasti med verniki laiki, temveč tudi in predvsem sámo jedro aktivne zavzetosti v njegovem pastoralnem delovanju.« Dejansko je že leta 1930,

kmalu po ustanovitvi Opus Dei 2. oktobra 1928, zapisal: »S ponižnostjo nekoga, ki ve, da je grešnik in nemočen — homo peccator sum (Lk 5,8), rečemo skupaj s Petrom —, a tudi z vero nekoga, ki se pusti voditi božji roki, smo prišli povedat, da svetost ni nekaj za privilegirane: saj nas Gospod vse kliče, od vseh pričakuje ljubezen, od vseh, kjerkoli že so; od vseh, pa naj bo katerikoli njihov stan, njihov poklic ali služba. Kajti to običajno, vsakdanje življenje brez sijaja je lahko sredstvo za svetost: ni potrebno zapustiti osebnega položaja v svetu zaradi iskanja Boga, če Gospod neki duši ne da redovniškega poklica, saj so vse zemeljske poti lahko priložnost za srečanje s Kristusom.«

V prvih desetletjih 20. stoletja ta nauk v krščanskem okolju ni bil običajen. Drugi vatikanski koncil je prenovil zavest o krščanski poklicanosti. Sv. Janez Pavel II. je pri

Angelovem češčenju 29. 3. 1987
izpostavil: »Glavno naročilo drugega
vaticanskega koncila vsem sinovom
in hčeram Cerkve je svetost ... Težnja
k svetosti je oporna točka koncilске
prenove.«

Kako smo veseli, da je papež
Frančišek sklical sinodo, da bi
spomnil na vesplošni klic k svetosti,
ki bo nedvomno pripomogel k
razpoznavanju načrta, ki ga ima Bog
iz večnosti zate in zame, za vsakega
človeka, klic, ki ga Bog osebno
usmerja k srcu vsakega izmed nas.

To delo dr. Rohnheimerja,
»Krščanska poklicanost«, je prvo
poglavje knjige, katerega izvirni
naslov se glasi »Ihr seid das Licht der
Welt«. Slovenski prevod je bil
narejen na podlagi španske izdaje
knjige »Vosotros sois la luz del
mundo«, Rialp, Madrid.

Dr. Rohnheimer v uvodu pravi, da se
s svojo knjigo obrača na ljudi, ki jih

bolj zanimajo nogometna tekma, izlet v hribe, dober film ali koncert kot pa dejavnost v predani molitveni skupini. Knjigo je napisal, kot pravi, za tiste, ki se jim je včasih težko udeležiti nedeljske maše, ker jim je ljubša lastna dnevna soba kot klopi v cerkvi, za ljudi, ki se bolje počutijo v vrvežu nakupovalnih ulic kot v zakristiji. Za ljudi, ki jih navdušuje misel, da bi služili bližnjim s svojim znanjem in sposobnostmi, ko bodo postali zdravniki, odvetniki, modni strokovnjaki, profesorji, kiparji, glasbeniki, agronomi, piloti, operni pevci ... ali karkoli že.

Rafael Arias

rariasv@gmail.com

ODSEVATI KRISTUSOVO LUČ

V mislih si naslikajmo naslednji evangeljski prizor. Jezus sedi na dvignjenem terenu, ki ga v Galileji imenujejo »gora«, malo nižje pa je na tisoče poslušalcev. Tudi mi bi lahko bili med njimi. To je prizor, ki ga poznamo kot »Govor na gori«.

Jezus govori množici več ur. Zbrali so se možje in žene, otroci in odrasli, mladi in starejši. Vsi hrepenijo po tem, da bi izvedeli, kaj Jezus pričakuje od njih. Govori jim z avtoriteto in jim odpira popolnoma nova obzorja. Stvari, ki so jih poznali, se jim zdaj razkrivajo v novi luči, in postopoma odkrivajo pravi smisel svojega življenja. Gospod jih v Bogu uči videti njihovega Očeta; govori jim o večnem življenju, o kraljestvu, ki mora priti in ki mu lahko vsi pripadajo. »Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo ... Blagor lačnim in žejnim pravičnosti ... Blagor usmiljenim ... Blagor čistim v srcu ... Blagor vam, kadar vas bodo

zaradi mene zasramovali, preganjali in vse húdo o vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko.« Nato nepričakovano doda: »Vi ste luč sveta.« Ta luč mora biti vidna za vse kot mesto na vrhu gore ali kot svetilka na podstavku. »Takó naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5,3-16).

Ali moramo biti Jezusovi učenci »luč«? Vsekakor. Prvi krščanski teologi, ki jih imenujemo cerkveni očetje, so Jezusa primerjali s Soncem, ki je izvor luči, kristjane pa z Luno, ki sveti samo z od Sonca prejeto lučjo. Naše poslanstvo je odsevati luč, ki jo prejmemo od Kristusa, zato da bi dosegla vse koticke človeške družbe.

Tako so ga razumeli tudi prvi kristjani. Sveti Pavel se obrača na prve kristjane iz Filípov in jim pravi,

da so »brezgrajni božji otroci sredi sprijenega in pokvarjenega rodu, med katerim žarite na svetu kakor zvezde« (Flp 2,1-15). Če želimo vedeti, kaj svet danes potrebuje, enako kot v drugih obdobjih ..., usmerimo svoj pogled v prve kristjane! Imenovali so jih »kristjani«, ker so priznavali Kristusa, širili luč njegovega nauka in skušali ljudem prinašati toplino njegove ljubezni. »Biti kristjan« je zanje pomenilo, da so v celoti pripadali Kristusu, živeli novo življenje in storili tisto, kar bi storil On, tako da je vsakdo ostal na mestu, ki mu je bilo na svetu določeno, na primer v velikih mestih rimskega cesarstva. »Poglejte jih, kako se ljubijo!« so govorili o njih pogani, včasih tudi s prezirljivim prizvokom. Prvi kristjani so bili pripravljene dati svoje življenje iz zvestobe do Kristusa, čeprav je bilo že v začetku tudi veliko takih, ki so bili mlačni, šibki ali nezvesti ob uri preizkušnje.

Cerkev ni skupnost popolnih ljudi in ne svetnikov, temveč ljudi, ki so *poklicani* k svetosti. V občestvu Cerkve smo vsi grešniki, vendar pa so nekateri bolj velikodušni kot drugi. Konec koncev dolgujemo mučencem zahvalo za to, da se je lahko Kristusova luč prenesla v kasnejša stoletja (velikokrat tako temačna), saj so darovali svoje življenje zaradi zvestobe veri in iz ljubezni do Kristusa v časih preganjanja.

Ne smemo misliti, da je kdaj obstajala zlata doba krščanstva, v kateri je bilo vse popolno! Takšnega obdobja ni nikoli bilo in ga tudi ne bo. Življenje prvih kristjanov nam je za zgled: njihov preprost in nezapleten način življenja vere, brez kompleksa manjvrednosti; njihova velikodušnost, ne da bi kdaj pomislili, da bi bila popolna pripadnost Kristusu lahko »preveč«, nekaj, kar je namenjeno le redkim

posameznikom, preveč resen pristop, nepotrebno pretiravanje. Že sredi četrtega stoletja je sveti Janez Zlatousti (eden izmed velikih cerkvenih očetov) v svojih pridigah o Matejevem evangeliju svojim poslušalcem iz Antiohije govoril o poklicanosti k svetosti. Spodbujal jih je, naj se ne opravičujejo, rekoč: »Nismo ne puščavniki ne menihi.« Zdi se, da so se že takrat številni navadili na misel, da »običajnemu kristjanu« ni treba vzeti preveč zares dejstva, da je kristjan, tako kot so to počeli menihi in puščavniki, ki so živeli v puščavi in hoteli biti »popolni« ter iskali popolno zedinjenost s Kristusom.

Vendar pa je Jezus v govoru na gori rekel *vsem*: »Bodite torej popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče« (Mt 5,48). Biti »popoln« ne pomeni biti »nadčloveški« ali »nadnaraven«, ne imeti napak niti madežev; temveč pustiti, da Bog deluje v nas in da

odsevamo Kristusovo luč. Pomeni prizadevati si biti majhni in ponižni pred Bogom, da bi lahko On delal velike reči v nas in prek nas. »Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo;« blaženost se poleg gmotnega uboštva nanaša na zavest, da smo »ubogi« — pomoči potrebni — pred Bogom in da polagamo vanj svoje upanje. Zgled takšne drže je Marija, ki v svoji hvalnici pravi: »Moja duša povečuje Gospoda ..., kajti ozrl se je na nizkost svoje služabnice ... kajti velike reči mi je storil Mogočni« (Lk 1,46-49). Zagotovo je tisti »da« Device Marije, ki je bila v očeh svojih sodobnikov v Galileji nepomembna in nepoznana ženska, povzročil, da se je v njej in prek nje zgodilo nekaj velikega: Bog je postal človek, eden izmed nas, postal je darilo vsemu človeštvu. In ravno ta »da«, ki ga je izrekla Marija — »Zgôdi se mi po tvoji besedi!« (Lk 1,38) —, ali bolje, drža, ki razkriva

njen odgovor, je »krščanska popolnost«.

Težiti k svetosti pomeni začeti nadnaravno pustolovščino, ko pustimo, da se Kristus nenadoma pojavi v našem življenju, kot je nekega dne stopil v barko apostola Petra, in mu pokaže smer. Tista »popolnost« ni osebni »dosežek«, temveč božje delo, ki ga On uresničuje v nas in prek nas. Vse naše življenje dobi novo razsežnost, ki mu daje smisel in globino. Zaradi nje postanemo podobni Kristusu, ne da bi izgubili svojo lastno edinstveno in nezamenljivo osebnost; in pomaga našim človeškim sposobnostim, da se popolnoma razvijejo in dozori. Takšna popolnost je dosegljiva vsem, ki se kot Marija pustijo voditi Svetemu Duhu, božjemu Duhu.

Običajno ne razmišljamo tako, ko govorimo o »kristjanih« ali o tem, kaj pomeni »biti kristjan«. Na žalost biti

kristjan za številne ne pomeni nič več kot iti ob nedeljah k maši in s križcem označiti polje na obrazcu za davek na dohodek. Včasih je v to vključena še povezanost z župnijo, da ji kdaj ponudijo pomoč, ji posvetijo nekaj časa ali prevzamejo kakšno vodenje znotraj nje. Vendar bi bil to reven pogled na to, da smo kristjani. Sodelovanje pri nedeljski evharistiji je bilo brez dvoma bistveno v času prvih kristjanov, vendar si niso domišljali, da bi to zadostovalo za izpolnitev njihove krščanske »dolžnosti«, kajti vodil jih je veliko globlji razlog.

Pomembno je, da ta razlog poznamo.

»GOSPODOV DAN« — EVHARISTIJA IN POSLANSTVO

Že vse od začetka so nedeljo, dan Jezusovega vstajenja, dojemali kot

»Gospodov dan« (»dies dominicus«, od koder izvira beseda »domingo« (špan. nedelja, op. prev.) in njej ustrezne v drugih jezikih: »domenica«, »dimanche« itd.). Glede na rimski običaj so nedeljo praznovali tudi kot »dan Sonca« (od tod »Sonntag«, »Sunday«): Kristus je Sonce, izvir življenja in luči. Evharistija pomeni navzočnost našega Gospoda Jezusa Kristusa v njegovi odrešilni daritvi na križu, kjer je umrl iz ljubezni do ljudi.

Obhajanje evharistije ob nedeljah je prispodoba Cerkve, božjega ljudstva. Pri liturgičnem shodu tega svetega ljudstva duhovniki, ki predstavljajo Kristusa, darujejo Bogu Očetu v njegovem imenu — »v Kristusovi osebi«, kot običajno rečemo — daritev odrešenja; daritev zahvale in češčenja, zadoščevanja in prošenj. Zbrano ljudstvo se združi v tej daritvi in Bogu izroči prošnje vse človeške družine v zedinjenosti s Kristusom.

Zato je evharistija vrhunec in središče krščanskega življenja.

Sodelovanje pri nedeljski evharistiji je bilo vedno tako pomembno v krščanskem življenju, da so v obdobjih preganjanja prvi kristjani celo tvegali svoje življenje, zato da so ji prisostvovali. Po navzočnosti pri skupnem praznovanju ob nedeljskih srečanjih je bilo mogoče prepoznati kristjane, bila pa je tudi razlog, da so umirali zaradi svoje vere. Toda nikoli niso pomislili, da bi bila nedeljska evharistija končni cilj ali smoter krščanskega življenja; takrat kristjana niso imeli za nekoga, ki »hodi v cerkev« ob nedeljah.

Prepričani so bili, da je evharistija središče krščanskega življenja, kajti sleherno obhajanje evharistije je živo srečanje s Kristusom, in ravno zaradi tega so vedeli, da je izhodiščna točka naloge, ki obsega vse življenje. Izraz »pojdit v miru« na koncu maše ne označuje samo tega, da gremo lahko

že domov in se posvetimo drugim stvarjem, ker se je praznovanje zaključilo. Ravno nasprotno, tisti pozdrav v slovo na koncu evharističnega obhajanja oznanja, da se zdaj nekaj *začenja*. To je znak za odhod. Treba je oditi in prinašati Kristusa v vse človeške dejavnosti, vsak na svojem položaju v svetu in okrepljeni z evharistično hrano. Nedelja ni dan počitka ob koncu stvarjenja, kot je bil prej *sabbat*, temveč je *prvi* dan v tednu, dan vstajenja. Vstajenje pomeni »nov začetek«, nekaj velikega in odločilnega, kar se obnavlja pri vsakem evharističnem obhajanju — še posebno pa pri nedeljskem — in kar bi nas moralo v notranjosti vzbuditi. Ta narava poslanstva odmeva v izvornem latinskem izrazu ob slovesu: *Ite missa est*. »*Missa*« izvira iz besede, ki pomeni hkrati »odsloviti« in »odposlati« (kot v besedi »poslanstvo«) in iz tega izhaja španska beseda »misa« (v slovenščini

»maša«, op. prev.). Glede na povedano je izraz slovesa ob koncu maše v resnici povabilo k »misijonarstvu«, k sodelovanju pri poslanstvu Cerkve.

Beseda »misijonarstvo« je neprimerna, ker bi jo lahko v mislih povezovali z nenavadnimi oblikami aktivizma. Nekateri si težko predstavljajo kaj bolj odbijajočega kot ljudi, ki se posvečajo »misijonarstvu«. Kljub temu pa so bile Jezusove zadnje besede na svetu: »Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence ... in učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal!« (Mt 28,19-20). Tudi pomen besede »apostol« ni dosti drugačen: izvira iz besede »poslati« in pomeni »odposlanec«. Kristus nas vse pošilja v svet, da bi ljudem prinesli luč vere in jih spreobrnil v njegove učence. Cerkev in krščansko življenje sta v svojem bistvu »misijonarska« in »apostolska«.

Cerkev je velik apostolat in Kristus sam pošilja vse nas, čeprav na različne načine. Mi smo apostoli Jezusa Kristusa.

Zelo huda napaka bi bila, če bi način, kako biti kristjan, ali udeleženosť pri nedeljskih mašah ocenjevali po merilih, kot sta: »Kakšno korist bom imel?« ali »Kaj bom imel od tega?« Dokazali bi, da nismo razumeli ničesar in da mora naša vera dozoreti. To je temeljna težava številnih ljudi, tudi mladih.

Neprestano se sprašujejo: »Kakšno korist bom imel od tega?«; »Kaj bom s tem pridobil?« In če sklenejo, da z nečim »ne pridobijo ničesar«, takoj rečejo, da »jim manjka motivacije«. A kdor tako govori, s tem načeloma vedno pokaže, da je sebičnež. V življenju bi težko naredil nekaj, kar bi bilo dobro in koristno za druge. Od nedeljskega evharističnega obhajanja in na splošno od tega, da je kristjan, ne bo imel nobene koristi. To pa je

paradoks: tisti, ki gre v cerkev samo zato, ker »ima od tega neko korist«, mu to nič ne koristi. Na koncu bo zanj pomenilo breme, ki se ga bo poskušal ob prvi priložnosti odkrižati, predvsem potem, ko bo kot »odrasel« samostojen in ga ne bo mogel nihče k temu prisiliti.

Težavo s »pomanjkanjem motivacije« rešimo samo, če presežemo sebičnost in svoje pomanjkanje hvaležnosti do Boga; če razumemo, da gremo v cerkev in sodelujemo pri evharistiji za to, da bi nekaj *dali*. Komu? Bogu. In kaj naj bi dali? Svoje srce.

»Evharistija« pomeni »zahvala«. Pri maši se zahvaljujemo Gospodu, ga slavimo in poveljučujemo. Tega ne počnemo s svojo molitvijo in prizadevanjem, temveč prek Kristusove molitve na križu, Kristusove daritve, ki se obnavlja ali znova uresničuje pri maši in s katero se združujemo. Mogoče nekdo bolje moli v gozdu ali na vrhu gore,

vendar tam moli sam. Pri sveti evharistiji moli skupaj s Kristusom, moli »po njem, z njim in v njem«, kot rečemo ob koncu evharistične molitve; in tako daje »vsemogočnemu Bogu Očetu, v občestvu Svetega Duha vso čast in slavo«. Tega ne bi nikoli mogli storiti sami niti v svojem lastnem imenu. K Bogu Očetu ne naslavljamo liturgičnih molitev v svojem imenu, temveč »po našem Gospodu Jezusu Kristusu«, in kot tisti »mi«, ki izraža vero Cerkve.

Seveda se mi zdi čudovito, da nas tišina in osamljenost gozda ter veličina gore spodbudijo k molitvi. Toda pojdemo k obhajanju evharistije — predvsem v nedeljo, na dan Gospodovega vstajenja in prvi dan v tednu —, da bi se zahvalili Bogu našemu Očetu, da bi ga slavili z darovanjem žrtve, ki mu jo je izročil naš Gospod in Odrešenik na križu; zahvalimo se mu in ga slavimo s

Kristusovo ljubeznijo in zasluženjem ... Pri sveti maši zedinimo svoje življenje z Jezusovo ljubečo izročitvijo na križu, in ko okrepimo svojo dušo z njegovim telesom in njegovo krvjo, mu pripadamo še bolj ..., da se lahko potem prepoznamo kot božji otroci v gozdu in v gorah, prav tako pa pri našem vsakodnevnem delu (na primer v predavalnici, ko študiramo ali se pogovarjamo s svojimi sošolci in prijatelji, ko igramo nogomet ali smo v kavarni), da ostanemo v pogovoru z njim in govorimo o njem našim prijateljem ter jim pomagamo spoznati Jezusa.

Sveta maša je trenutek popolne zedinjenosti z Jezusom Kristusom, znotraj nje pa še zlasti sveto obhajilo. »Obhajilo« pomeni »povezanost« in »skupnost«. Nato odidemo iz cerkve: »Pojdite v miru.« Kakor je Jezus rekel svojim apostolom na dan vstajenja: »Mir vam bodi! Kakor je Oče mene

poslal, tudi jaz vas pošiljam« (Jn 20,21). Vse maše se končajo z obnovo poslanstva, ki smo ga prejeli pri krstu. V naše vsakdanje življenje moramo prenesti, kar se je uresničilo pri evharističnem obhajanju pod svetima podobama kruha in vina, ki zares postaneta Kristusovo telo in kri in sta hrana za našo dušo. Pri delu in v prostem času, vedno in povsod pripadamo Kristusu in živimo kot božji otroci. Vse mora postati zahvala in slava Bogu Očetu: vsa naša vsakodnevna dejanja, celo pošteno zaslužen spanec. Sveti Jožefmarija je pogosto govoril, da mora naš dan biti maša, »ki traja štiriindvajset ur«.

Težava »motivacije« se torej razreši, ko se nehamo spraševati, »kakšno korist bom imel« ali »kaj bom imel jaz« od vere, Cerkve, nedeljske maše in se odločimo, da bomo mi *dali* nekaj. Vendar Boga ne zanima »karkoli« in ne »katerakoli stvar«. Kaj lahko mi damo Bogu? Ničesar ne

potrebuje, ker ima vse ali bolje rečeno, ker vse, kar obstaja, prihaja od njega. Zanima ga samo naše srce, ker nas brezmejno ljubi in nas hoče osrečiti. Noče, da ga ljubimo, ker bi potreboval našo ljubezen, temveč zato, ker *On ljubi nas* in ve, da nas lahko napolni in za večno osreči samo to, da ga ljubimo. Bog našega srca noče zato, da bi nam ga »odvzel«, temveč zato da bi ga spremenil in napolnil z darovi.

Papež Janez Pavel II. je leta 1978 začel svoj pontifikat, rekoč mladim: »Ne bojte se Kristusa!« Njegov naslednik, sveti oče Benedikt XVI., je spomnil na te besede skoraj trideset let zatem, ko je 19. aprila 2005 prevzel odgovornost kot rimski škof s slovesno mašo na Trgu svetega Petra. V svoji pridigi je dejal: »Ali nas ni slučajno vseh na neki način strah — če pustimo Kristusu, da v celoti vstopi v nas, če se mu v celoti odpremo —, strah, da bi nam iz

življenja nekaj odvzel? Nas ni morda strah, da bi se odpovedali nečemu velikemu, edinstvenemu, kar dela življenje lepše? Mar nismo v nevarnosti, da bi potem čutili tesnobo in bili prikrajšani za svobodo?» Vendar se to ne zgodi, ker Bog ni takšen. Zato, nadaljuje Benedikt XVI., »kdor pusti Kristusu, da vstopi v njegovo življenje, ne izgubi ničesar, popolnoma ničesar — ničesar od tega, zaradi česar postane življenje svobodno, lépo in veliko. Ne, samo v tem prijateljstvu se na široko odprejo vrata življenja. Ne bojte se Kristusa! On ničesar ne odvzame in daje vse.«

Težava se dokončno razreši, ko razumemo, da biti kristjan pomeni *izročiti samega sebe*: resnično dati srce Bogu in se nato s srcem, polnim njegove ljubezni, izročiti drugim, da bi jim služili. Služimo pa jim s svojim vsakodnevnim delom, s svojim prijateljstvom in z vsem, kar oblikuje

običajno življenje človeka na svetu. Zares »imamo« nekaj od tega, zares nekaj »dobimo«; vendar samo potem, ko smo nehali iskati sami sebe in začeli iskati Boga, pripravljani na to, da napolni naše življenje. Zaradi tega postane življenje veliko in lepo.

»Hoditi v cerkev« ali »pripadati Cerkvi« ni dovolj. Zelo jasno povedano: to je premalo! Prav tako se ne smemo zadovoljiti s tem (če bi bilo tako in da izpostavimo nekaj primerov), da pripadamo skupini ministrantov, pojemo v župnijskem pevskem zboru, sodelujemo pri združenju katoliških študentov ali pri podobnih zadevah. Vse to je dobro, vendar je premalo. Poleg tega običajno ne traja vse življenje, temveč prej predstavlja neke vrste postransko dejavnost. Cerkev ni nekaj, s čimer je treba »sodelovati«. Ni dovolj, da se umaknemo v krščansko oazo v notranjosti cerkva ali da skušamo biti kristjani v

prostem času. *Biti* moramo »Cerkev« vsak dan in v vseh življenjskih razmerah. »Cerkev« se mora uresničevati v nas in v vsem, kar je našega. Ljubezen in vera, ki ju združenost s Kristusom prižge v nas, razsvetljujeta svet. Biti kristjan ni nekaj zunanjega, kar dodamo vsakdanji stvarnosti. Obsegati mora vse življenje in ga oblikovati od znotraj. Zato Jezus pravi: »Kdor najde svoje življenje,« (kdor se samo sprašuje, »čemú mu služijo« stvari) »ga bo izgubil, in kdor izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel« (Mt 10,39). Biti kristjan pomeni »izgubiti« lastno življenje z *izročitvijo* in v določenem smislu z *odpovedjo* samemu sebi, čeprav seveda samo za to, da bi Kristus živel v nas in bi mi živeli v Kristusu. Ničesar ne izgubimo: pridobimo in postanemo mi sami. Biti kristjan pomeni delovati kot prvi apostoli, ki »so pustili vse in mu sledili«. Pomeni biti pomoči potrebni pred Bogom in

pričakovati vse od njega, tako kot Marija.

»Samo trenutek!« bi lahko sedaj vzkliknil bralec. »To ni zame! Jaz ne želim biti beraški menih niti se zapreti v samostan in ne živeti kot puščavnik!« Mislim, da je tako prav. Nastala bi zmeda, ki jo je treba takoj razjasniti.

»ČE HOČEŠ BITI POPOLN ..., HÔDI ZA MENOJ!«

Evangeliji nam pripovedujejo zelo znano zgodbo, ki bi lahko spodbudila napačno mišljenje, da je Jezusov klic, naj »pustimo vse in hodimo za njim«, namenjen samo puščavnikom, menihom in drugim posebnim poklicem v Cerkvi, ne pa običajnim kristjanom, ki živijo sredi sveta. Za to seveda ni kriva zgodba sama po sebi, temveč določena, dokaj razširjena

razlaga te zgodbe. V mislih imam zgodbo o osebi, ki jo poznamo kot »bogatega mladeniča«. Neki mladenič se je približal Jezusu, da bi ga vprašal: »Učitelj, kaj naj dobrega storim, da prejmem večno življenje?« (Mt 19,16). Evangelist Luka pravi, da je bil bogati mladenič »oblastnik« in da je bil »silno bogat« (Lk 18,18; 23). »Večno življenje«, po katerem sprašuje, ni samo življenje po smrti; je tudi božje življenje v nas, resnično in dejansko, ki se ne konča s smrtjo in traja »vekomaj«, ker izhaja iz povezanosti z Bogom in iz najvišje sreče. Mladenič sprašuje, kaj mora storiti, da bi dosegel tisto večno srečo.

To, kar mu je Jezus najprej razkril, je že dolgo poznal: da mora izpolnjevati zapovedi. To je »deset zapovedi«, ki so natančno izražene v postavi, ki so jo Judje prejeli od Mojzesa: »Ne ubijaj! Ne prešuštuj! Ne kradi! Ne pričaj po krivem! Spoštuj očeta in

mater! in Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!» (Mt 19,18-19). Mladenič je, kot je bilo pričakovati, odgovoril, da jih spoštuje že od svoje mladosti in da hoče samo vedeti, kaj mu še manjka. Jezus, ki »ga je vzljubil« (doda evangelij svetega Marka), mu odgovori: »Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih. Nato pridi in hodi za menoj!« (Mt 19,21). Bogati mladenič ni pričakoval česa podobnega. »Ko je mladenič slišal to besedo, je žalosten odšel; imel je namreč veliko premoženje« (Mt 19,22).

V preteklosti je bila večina ljudi, ki so imeli veliko premoženje, neizmerno bogata v primerjavi z današnjimi lastniki. V posesti so imeli hiše in neskončna zemljišča; imeli so delavce, včasih več sto ali tisoč sužnjev in izvrševali neizmerno oblast. Nekateri izmed teh bogatašev so imeli zemljišča obsega ene ali več

španskih pokrajin ali ene izmed nemških zveznih dežel. Kakorkoli že, življenje mladeniča, o katerem nam govori evangelij, ni bilo skladno s tem, kar je Kristus pričakoval od njega. Prav tako je morda pravi način, kako tisti dogodek razlaga sveti Ambrož Milanski v IV. stoletju (v svoji Razlagi Lukovega evangelija VIII, 69), ko pravi, da bi lahko šlo za trdosrčneža, ki se je bahal z »brezhibnostjo«, s katero je do takrat spoštoval zapovedi, a ni imel čuta za potrebe bližnjega, še posebno revnih ljudi (v tistem času so bili revni večinoma vsi, ki niso bili bogati). Dejstvo je, da je Gospod pričakoval od tistega mladeniča jasno odločitev: ali bo še naprej vztrajal pri svojem lagodnem, versko minimalističnem in konec koncev sebičnem življenju ... ali mu bo sledil.

»Kaj naj dobrega storim?« je vprašal mladenič. Gospodov odgovor razkriva, da ni dovolj, da spoštujemo

zapovedi, da nikomur ne delamo krivice, da ne ubijamo, da ne lažemo, da nismo prešuštniki itd. »Če hočeš biti popoln ..., pridi in hōdi za menoj!« (Mt 19,21). To je bilo tisto, kar je mladeniču manjkalo. Gre za to, da sledimo Jezusu in ne samo za to, da izpolnjujemo nekaj zapovedi. Seveda jih je treba izpolnjevati, zato da ne bi skrenili s poti, vendar nas Gospod s tem vabi, naj sledimo *Njemu*. Pravi, da je *On sam* pot, po kateri moramo hoditi, da bi delali dobro, napredovali k popolnosti in prišli v večno življenje; in zahteva, da pustimo vse, kar bi nas pri tem onemogočalo ali oviralo. Od tod povabilo mladeniču: »[P]rodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih« (Mt 19,21).

Bogastvo samo po sebi ni nezdružljivo s popolnostjo, h kateri kliče Jezus, ali z življenjem prijateljstva z njim. Njegovo povabilo sega onkraj tega. Sveti Janez Zlatousti

(že omenjeni cerkveni oče) pravi, da poskuša Jezus na prvem mestu mladeniča oddaljiti »od zemeljskega in ga povezati z Bogom; hoče ga pridobiti za večno življenje, ga voditi do spoznanja resničnega Dobrega, ki je vir in temelj vsega dobrega« (Razlaga Matejevega evangelija, 63). To je bistveno v slehernem Kristusovem učencu. Toda zdi se, da Jezus poleg tega od mladeniča pričakuje, da pusti svoje prejšnje življenje in hodi za njim, ker ima zanj poseben načrt. Hkrati pa ga noče prisiliti, da bi takšno odločitev sprejel. Gospod ljubi in spoštuje našo svobodo. Mladenič je »žalosten« odšel, pravi evangelij. Morda je tudi potem ostal dober, vendar ni bil zmožen izpolniti božje volje, ker ni bil pripravljen popolnoma zaupati v Kristusa. Mogoče je potem, ker mu je primanjkovalo velikodušnosti, njegovo hrepenenje po večnem življenju oslabeledo in je postal še eden izmed mnogih, povprečen in mlačen.

Nenavadno je, da so to zgodbo stoletja razlagali v enostranskem smislu. Menili so, da sta v osnovi dve skupini kristjanov. Na eni strani naj bi bili tisti, od katerih Bog pričakuje samo to, da »izpolnjujejo zapovedi«, se izogibajo zlu in delajo dobro na tem svetu, kolikor je mogoče, da bi prišli v nebesa. Na drugi strani naj bi bili tisti, ki si že v tem življenju prizadevajo, da bi dosegli popolnost in sledijo Kristusu po poti izročitve in popolne ljubezni, ko v polnosti in brez olajšav uresničujejo krščanski ideal in duha evangelija.

V zgodovini je nešteto ljudi, med njimi številni svetniki, na tak način razumelo Jezusovo srečanje z bogatim mladeničem in živelo občudovanja vredno življenje »evangeljskega uboštva«, bolj ali manj ločeno od vrveža sveta, h kateremu so prispevali duhovno energijo svojega življenja molitve in pokore. To so puščavniki, menihi in

tisti, ki jih danes na splošno imenujemo »redovniki«, vključno z institucijami in redovnimi kongregacijami, ki se posvečajo apostolatu v svetu. Vsi so storili veličastna dela za Cerkev in človeško družbo in jih še vedno uresničujejo. Brez njih Cerkev ne bi bila to, kar je. Ob številnih priložnostih so bili rešilno sidro Cerkve in vrnili na površje Petrovo barko. V dobro družbe so se žrtvovali na številne načine, ko jih je vodila ljubezen do bližnjega in želja, da bi pričali o ljubezni, s katero nas Kristus ljubi.

Veliki zahodni cerkveni redovi so odločilno prispevali k razcvetu naše civilizacije, ki je prepojena s krščanstvom. Tako v srednjem veku kot tudi pozneje so po Evropi širili svoje samostane, ki so bili izhodišče duhovnega in kulturnega razvoja nastajajoče Evrope. Predali so nam starodavno kulturno dediščino in razširili spoštovanje do človeškega

dela, predvsem ročnega, ki so ga v poganski starodavnosti podcenjevali. Sodelovali so pri pojavu zahodnih izobraževalnih ustanov, še posebno univerz in znanstvenoraziskovalnih centrov. Med drugim je bil njihov doprinos k začetku evropskega kmetijstva in k razširjenosti metod pri pridobivanju kmetijskih pridelkov nepogrešljiv. Z dobrodelnostjo so se razdajali revnim in skrbeli za bolnike. Končno pa so prek poslanstva neprecenljivo pripomogli k širjenju luči evangelija vsepovsod po svetu in s svojimi šolami sodelovali pri krščanskem in znanstvenem izobraževanju mladine. Tudi v sedanosti so redovniki dragoceni zaklad Cerkve in živo znamenje duha evangelija, ki ga lahko vsi vidijo in ki vsakogar gane. Cerkev se hrani z neizmernim zakladom duhovnih piscev, ki so ga ustvarili in ga še naprej ustvarjajo. Kdor ne ljubi redovniškega poklica, Kristusove Cerkve ne ljubi resnično,

kot je ponavljal ustanovitelj Opus Dei.

Medalja pa ima tudi drugo plat. Samostani, menihi in redovne skupnosti so kovali krščanski svet. Zato sta se cilj, da bi sledili Kristusu, in ideal krščanske popolnosti zelo hitro poistovetila z idealom opustitve vsakdanjega življenja in vstopa, prek klasične zaobljube uboštvu, čistosti in pokorščini, v »alternativni« svet verske posvetitve, da bi od tam javno prepoznavno pričali o duhu evangelija. »Svetost« in posnemanje Kristusa sta postala nekaj »izrednega«. Niso ju več videli kot klic k posvečenju slehernega kristjana, niti tistega, ki je bil vpet v plemenita prizadevanja družbe. Prišlo je do točke, ko so v vsakdanjem življenju v svetu, v lastnini in v bogastvu videli oviro, ki ločuje ljudi od Kristusa in jim onemogoča, da bi živeli evangeljskega duha in sodelovali pri delu odrešenja. Uveljavilo se je

mnenje, da skrb za zemeljske stvari in običajno delo predstavljata oviro za to, da bi našli Boga in mu služili. Začeli so verjeti, da se svetopisemski odlomki, v katerih Jezus govori o »delavcih v svojem vinogradu«, nanašajo na duhovniške in redovniške poklice, ne pa na Kristusove učence na splošno. »Biti poklican« je postal privilegij duhovnikov in menihov (ali članov tako imenovanih »ustanov posvečenega življenja«). Verniki laiki naj ne bi bili poklicani; klic k svetosti naj bi vedno pomenil okleniti se bodisi tega, kar poznamo kot »posvečeno življenje«, bodisi duhovništva.

Je bila to vsebina povabila, ki ga je Jezus naslovil na mladeniča? Očitno je, da obstaja več možnosti za razlago. Toda cerkveni očetje (tako kot prej navedena sveti Janez Zlatousti in sveti Ambrož Milanski, enako tudi Klemen Aleksandrijski, ki

ga srečamo kasneje v šestem poglavju) v tem nagovoru niso videli klica k iskanju višje popolnosti, ki jo Jezus pričakuje od *vseh* svojih učencev brez izjeme. Znova podrobno pogledajmo, kaj je Jezus pričakoval od bogatega mladeniča. Povabil ga je, naj mu sledi in gre z njim, da bi bil eden izmed njegovih apostolov. Obstajale so ovire, on pa je moral biti prost vsega, kar bi mu onemogočalo, da izpolni to poslanstvo. Mladenič je bil zelo bogat in njegovo imetje ga je oviralo. Jezus ga je prosil, naj se mu odreče, saj zaradi njega ni mogel izpolnjevati svoje nove naloge. S tem zelo bogatim mladeničem je nameraval imeti neke vrste »temeljit pristop«; mladenič je bil poleg tega v tedanji družbi »oblastnik«. Vsekakor ta poseben pristop — očitno za vsakogar drugačen — samo pokaže, kaj Gospod od *vsakogar* pričakuje: da vzpostavi jasen prednostni vrstni red in opusti vse, kar mu preprečuje

hoditi za njim. Odločilni dejavnik ni, *kako se to zgodi*, temveč samo *dejstvo, da do tega pride*: da vsak odgovori v svojih konkretnih življenjskih okoliščinah na Gospodov klic, naj mu sledi, da bi se v njegovem življenju ponovilo življenje Jezusa in njegovih apostolov. Samo takrat smo Gospodovi učenci, pravi kristjani, čeprav nismo »popolni« in brez napak. Tesna povezanost s Kristusom bo dala našemu življenju nadnaravno učinkovitost, tako kot jo je dala življenju apostolov.

V odnosu človeka do Boga (Jezus je Bog) velja osnovno načelo: kadar Gospod pričakuje nekaj, pričakuje vse, kar mu lahko oseba v svoji konkretni situaciji da. Ne sprejema povprečnosti. Od človeka noče ljubezni z določenimi pogoji in omejitvami. Jezus v drugem odlomku, v katerem se jasno obrača na vse svoje poslušalce, pravi: »Tako torej nobeden izmed vas, ki se ne

odpove vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec« (Lk 14,33). In ob tej priložnosti reče tistim, ki so ga spremljali: »Če kdo pride k meni in ne sovraži svojega očeta, matere, žene, otrok, bratov, sester in celo svojega življenja, ne more biti moj učenec« (Lk 14,26). To, kar je pričakoval od bogatega mladeniča, pričakuje na tak ali drugačen način od vseh svojih učencev: da brezpogojno postavimo Njega — Jezusa Kristusa — pred vse drugo! Nenazadnje je to vprašanje notranje nenavezanosti, da imamo srce prosto za Boga. Sicer se človeško srce ne more naravnati k Bogu; ostane ujeto v popolnoma človeških rečeh in ga ni zmožno ljubiti z resnično ljubeznijo. Ne zmoremo storiti dobrih del, ki jih pričakuje od nas.

Ko imamo možnost, da sledimo Gospodovemu povabilu, je treba vedeti, čemu daje prednost vsak posameznik. Gre za to, ali karkoli

postavi pred konkreten klic, ki mu *ga* Gospod pošilja. Ne živimo vsi v istih okoliščinah niti ne prejmemo istega poslanstva. Toda *duh* Jezusa Kristusa je isti za vse; po njem postanemo božji otroci in iz njega moramo kristjani živeti. Zgodba o bogatem mladeniču se ne nanaša na izredne poklice niti na privilegirane cerkvene osebe. Nekoč je papež Janez Pavel II. to izrecno omenil (v Okrožnici *Veritatis Splendor*, 18): »Ta klic k popolni ljubezni [Jezusovo povabilo bogatemu mladeniču] ni pridržan za izbrane skupine,« temveč »je namenjen vsem« in je enako kot deset zapovedi »v službi edine in nedeljive ljubezni, ki zaradi svoje dinamike teži k popolnosti in katere merilo je samo Bog.«

Če Gospod hoče, da nekdo ljubezen do njega živi v popolnosti in da je svet, na primer kot direktor banke, lahko ta to stori, ne da bi se moral odpovedati svojemu položaju ali

prodati banko; vendar pa se mora biti pripravljen »odpovedati« svojemu imetju, kot pravi Jezus; uporabiti svojo (morda) visoko plačo za to, da bi služil drugim in ne za to, da bi živel lagodno in razkošno življenje ali iskal ugled in moč. Ključno vprašanje je vedno, kaj Gospod od nas hoče? Če izpolnjujemo njegovo voljo v vsem, smo lahko sveti — popolni — tam, kjer živimo in delamo. Bog, naš Oče, in križ Jezusa Kristusa nas čakata povsod.

VELIČINA VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA

Danes je še vedno veliko ljudi — morda tudi med bralci te knjige —, ki bolj ali manj mislijo, da morajo, če hočejo zares slediti Kristusu, nehati živeti kot običajni državljani in opustiti svoj poklic. Niti moški niti

ženska naj ne bi mogla resnično slediti Kristusu in imeti hkrati željo, da postaneta zdravnik, odvetnik, profesor, pilot, učitelj športne vzgoje ali plesa, borzni posrednik, laborant, bolničar, informatik ali karkoli drugega; da bi imela družino in bila oče ali mati. Ti glasovi menijo, da obstajata v Cerkvi dve vrsti ljudi: »zaposleni v Cerkvi« — duhovniki, župniki, redovniki, ljudje, ki se posvečajo Bogu, molijo, so strokovnjaki za verske reči, skrbijo za verske vidike življenja, poleg tega pa dajejo dober zgled: skratka osebe, ki morajo biti »svete« — in drugi. »Običajnim kristjanom«, ki skrbijo za »posvetne« reči, naj ne bi bilo treba Boga vzeti tako zares niti naj ne bi bili pravzaprav primorani poznati verskih stvari in ne iskati svetosti.

To bi pomenilo, da smo vse zamešali. Pomenilo bi, da smo pozabili, da se Jezus v govoru na gori ne obrača le na nekatere. Pravi, da moramo vsi

biti »popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče«. Pomenilo bi, da si krščanstvo predstavljamo kot vero, ki se omejuje na to, da ljudi pripravi na onostranstvo in da stvari tega sveta za božje kraljestvo niso pomembne, temveč so prej zapreka. To pa ni res. Kristusov nauk nam, ki živimo na tem svetu, ne govori, da so naš položaj v njem, naše delo, naš poklic, naša zavezanost družini in družbi nepomembni za božje kraljestvo, niti da moramo opustiti svoj položaj. Ravno nasprotno. Ali ni Jezus prosil svojega nebeškega Očeta pri zadnji večerji za svoje učence z naslednjimi besedami: »Ne prosim, da jih vzameš s sveta, ampak da jih obvaruješ hudega« (Jn 17,15). In ko v Novi zavezi beremo Pavlova pisma, nas čudi, da je vsem kristjanom, brez razlikovanja rekel: »Kajti to je božja volja, vaše posvečenje« (1 Tes 4,3). Zdi se, da so se ljudje, ki jih je nagovarjal, ukvarjali s trgovanjem, kajti piše, da biti svet pomeni na

prvem mestu, da »nihče ne goljufa in ne vara svojega brata«. Ni verjetno, da bi bil ta nagovor ali drugi, kot so: »da se vzdržite nečistovanja, da vsakdo izmed vas ohrani svoje telo v svetosti in časti« in da »nas vendar Bog ni poklical k nečistosti«, namenjeni duhovnikom ali menihom, ki jih v času svetega Pavla ni bilo. Ne, Jezus je prišel, da bi vzpostavil svoje kraljestvo na tem svetu, v človeških srcih — »Božje kraljestvo je med vami« (Lk 17,21) — in ga s pomočjo kristjanov spremenil po izvornem načrtu stvarjenja (čeprav tisto kraljestvo ne bo popolna resničnost do konca časov kot sad dokončnega prihoda Jezusa Kristusa, ki bo »vse prenovil«).

Skozi stoletja smo se tako navadili na misel, da so bili samo škofje, duhovniki in redovniki odgovorni za poslanstvo Cerkve — ker ohranjajo na varnem cerkveno barko s svojim življenjem povezanosti z Bogom in

svojim poznavanjem verskih zadev —, da smo mislili, da običajni kristjani (laiki) nimajo nobenega poklica. »Laiki« so tisti kristjani, ki niso kleriki (duhovniki ali diakoni); v bolj natančnem in globljem pomenu so to »običajni kristjani«, katerih naloga so posvetne stvari, za razliko od duhovnikov, redovnikov in »posvečenih oseb«. Te laike so imeli za drugorazredne kristjane, če lahko tako rečemo, brez resnične in dejavne odgovornosti v poslanstvu Cerkve.

Lahko bi odgovorili, da se je to temeljito spremenilo. Danes vsi sodelujejo v Cerkvi in so celo na odgovornih položajih; tudi laiki, ki niso prejeli zakramenta svetega reda niti ne pripadajo nobeni redovni kongregaciji. Zdaj se vsi, moški in ženske, čutijo poklicane, da naredijo nekaj za Cerkev; dolgo je že, odkar ni bilo več slišati starega predsodka, da niso vsi kristjani v polnem pomenu.

Vendar naj nas videz ne vara! Jasno je, da je sodelovanje laikov pri katehezi in liturgiji znotraj mejá, ki jih je natančno določila Cerkev, enako kot na drugih področjih cerkvenega življenja dobro, nujno in nekaj, kar bogatí. Ne pozabimo na včasih junaško velikodušnost, s katero številni ljudje vlagajo svoj trud kot kateheti, predavatelji na tečaju priprave na zakon ipd.!

Vendar ta način služenja Cerkvi ne vključuje velike množice kristjanov. Prav zato, ker velikodušno živijo kot kristjani v svetu, običajno za to nimajo časa. Številni izmed njih imajo veliko družino in zahtevno delo. Če kdo misli, da je nekdo kristjan v polnem pomenu besede zato, ker je nase prevzel obveznost v župniji ali v cerkvenih strukturah, je mogoče še vedno pod vplivom starega predsodka, da obstajajo prvo in drugorazredni kristjani in da je za to, da bi bili med prvimi, treba sprejeti neko cerkveno »obveznost«.

Pozabil bi na to, da se je Bog učlovečil v Jezusu Kristusu in da je zaradi tega vse, kar je plemenitega v človeškem življenju, postalo priložnost za to, da najdemo Boga in služimo Cerkvi, kot bomo bolj natančno videli v naslednjih poglavjih. Sveti Jožefmarija je govoril, da tempelj ni privilegiran kraj, lasten krščanskemu življenju. Le-to pa ne temelji na želji »udeleževati se svetih obredov, vrasti se v nekakšno cerkveno družbo, v neke vrste ločen svet, ki ima samega sebe za preddverje nebes, medtem ko gre običajni svet svojo pot« (*Pogovori*, 113).

Takšen pristop pogosto ne pozna tega, kar sveti Jožefmarija imenuje »veličina« vsakdanjega življenja. Dolžnost kristjanov je, da z lučjo vere razsvetlujejo poti sveta, njegove najgloblje strukture in tkiva. Biti kristjan ne pomeni, da se povežemo v neko strukturo in prevzamemo

nekaj bolj ali manj pomembnih obveznosti — da bi postali »zavezani kristjani« — temveč pomeni zavezanost, ki vključuje vse življenje. »Zavezan! Kako všeč mi je ta beseda! — Božji otroci se — svobodno — zavežemo, da bomo živeli za Gospoda v prizadevanju, da bi On s popolno oblastjo vladal v našem življenju« (*Kovačnica*, 855). Prav zaradi tega Kristusova Cerkev ni neko društvo niti klub, čigar glavna dejavnost je prirejati shode in organizirati aktivnosti. Poleg tega glavne osebe Cerkve niso škofje ne duhovniki ne papež, še manj pa tisti, ki jih lahko imenujemo »laiki v službi Cerkve«. Glavna oseba je Kristus. Duhovniki imajo samo poslanstvo, da zagotavljajo njegovo navzočnost.

Zato je tako lep odgovor papeža Benedikta XVI. — teologa in priznanega kardinala, preden so ga izvolili za papeža —, ko je nekdo omenil, da mu številne osebe, ki tako

množično prihajajo na njegove sprejeme, izkazujejo veliko ljubezen. Njegov preprost odgovor se je glasil: »To je zato, ker vidijo v meni Kristusa.« Duhovniki, škofje in papež so pomembni, ko prinašajo Kristusa med ljudi z oznanjevanjem božje besede in z zakramenti. Vendar niso kristjani v polnejšem pomenu besede kot drugi verniki; to so zgolj na drugačen način. Resnične glavne osebe pri poslanstvu Cerkve so laiki, a ne tisti, ki se včasih imenujejo »zavezani«, temveč popolnoma *običajni verniki*. Oni ponesejo Kristusa v svet, tja, kjer so ljudje in kjer se mora izpolniti odrešenje. Drugi bi morali v njih spoznati Jezusa, ker vsi verniki sodelujejo pri Kristusovem duhovništvu in so odgovorni za njegovo poslanstvo (posvečevati svet od znotraj), ki temelji na krstu.

SVETOST — RESNIČNA KRŠČANSKA »KARIERA«

Obstaja pojav, ki se imenuje »klerikalizem«. Ta beseda je povezana z izrazoma »kler« in »klerik«. Kler sestavljajo tisti, ki opravljajo neko nalogo, za katero je predvideno diakonsko, duhovniško ali škofovsko posvečenje; kleriki pa opravljajo duhovno službo ali poslanstvo v Cerkvi. »Klerikalizem« je zloraba cerkvenih položajev, ki se pojavi takrat, ko imamo klerike za prave in »pomembne« kristjane, ki so resnično (ali edini) odgovorni za poslanstvo Cerkve. Včasih je takšno prepričanje zlahka vodilo do tega, da so se kleriki vmešavali v vsa področja življenja ali poskušali vplivati na družbo, ne samo z oznanjevanjem Kristusovega nauka in podeljevanjem zakramentov — kar je služba duhovnikov — temveč so hoteli »ukazovati« vsepovsod, celo

v tistih rečeh, ki jih je Kristus prepustil človeški svobodi.

Na začetku se je beseda »klerik« nanašala na človeka, ki je imel izobrazbo v večinoma neizobraženi družbi in ki je zaradi tega užival določen ugled in avtoriteto. Ker je bila večina klerikov duhovnikov, je beseda privzela ta pomen. Tako se razume, da je v preteklosti biti klerik pomenilo napredovanje v družbi, »kariero«, povezano z ugledom in vplivom, čeprav na človeški in preveč zemeljski način. Tako je bilo do nedavnega in včasih še vedno odkrijemo takšno miselnost. Jezus je ostro obsodil vse, kar bi lahko označili za »karierizem« ali »karierno usmerjenost« med njegovimi apostoli. Ko ga je Jakobova in Janezova mati prosila, naj dodeli njenima sinovoma častni mesti v svojem kraljestvu, je Jezus razložil apostolom, da On ni prišel »da bi mu stregli« — da bi naredil kariero —

»ampak da bi stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge«. Tako bo tudi med učenci velik in »prvi« tisti, ki bo drugim služabnik (prim. Mt 20,20-28).

Kristusov duh je »klerikalizmu« ravno nasproten. Vendar obstajajo kristjani, ki se borijo za položaje, »vpliv« in »javno mnenje« v Cerkvi, ali takšni, ki sanjajo, da bi dosegli cerkveno kariero. Neverjetno je, toda številni laiki stremijo k temu, da bi prevzeli naloge, ki so lastne duhovnikom. V nekaterih državah se hočejo povzpeti na prezbiterij in somaševati ali oznanjati: to so »klerikalizirani« laiki. Drugi se poslužijo naziva »katoličan«, zato da drugim kristjanom vsiljujejo svoja osebna stališča v političnih, ekonomskih ali etičnih zadevah, kot da bi bile to edine »katoliške« ali »cerkvene« možnosti. Prisvajajo si pravico do govora v imenu vseh katoličanov v zadevah, ki jih Cerkev

pušča svobodnemu in osebnemu mnenju vernikov in v katerih želi pluralizem in zdravo raznolikost. Skušajo predstaviti neko katoliško mišljenje, za katero si prizadevajo, da bi postalo za vse obvezno. To so laiki, vendar se obnašajo kot duhovniki »stare šole«.

Kristus išče osebe, ki so pripravljene služiti. Želi si ljudi, ki bi mu sledili po poti odpovedi in ponižnosti, ne pa tistih, ki hočejo »delati kariero« v Cerkvi in želijo imeti vpliv in oblast. Presveta Devica Marija ni naredila nikakršne »kariere«. Ni bila ena izmed apostolov niti ni imela vodstvenih odgovornosti. Kljub temu in brez kakršnegakoli dvoma je sveta Marija najpomembnejša oseba v zgodovini Cerkve in v življenju Jezusa Kristusa: bolj kot vsi apostoli skupaj. Kot božje bitje ter kot ženska in mati je privolila v delovanje Svetega Duha in rodila Kristusa. Med velikimi svetniki je bilo veliko žensk.

Nekatere od njih so bile pomembnejše od škofov ter papežev in imele večji vpliv v Cerкви in toku zgodovine. Cerkev potrebuje takšne ženske tudi danes; ne v zakristijah in ob oltarju, temveč predvsem v družinah in šolah, univerzah, bolnišnicah, uradih, zdravniških ordinacijah; v svetu mode, umetnosti in medijev; v politiki, ekonomiji in v raznovrstnih družbenih pobudah.

Nikomur nočem odreči iskrene želje po tem, da bi služil Kristusu in Cerкви. Vendar pa to, kar sem ravnokar opisal, dokazuje, da še vedno težko razumemo, da direktor banke, pilot, bolniška sestra ali igralka, taksist, zobozdravnik ali profesorica na univerzi včasih naredijo več za Kristusovo Cerkev kot tisti, ki so na cerkvenih položajih ali tisti, ki se tako ali drugače označujejo z uradnim nazivom »katoličani«; in bolje predstavljajo ideal krščanske popolnosti. Za

Kristusa je velik tisti, ki je svet. Zato je bila »največja« sveta Marija. V nebeškem kraljestvu niso »veliki« ali »pomembni« duhovniki, škofje ali papeži samo zato, ker so duhovniki, škofje ali papeži, temveč *svetniki* (in nedvomno je bilo in je veliko duhovnikov, škofov in papežev svetnikov). Pomembna je svetost: zedinjenost s Kristusom, ljubezen do Boga in izročitev življenja, da bi služili drugim. To je »kariera«, ki je dostopna vsem; to je prava »kariera« v božjem kraljestvu in v Cerkvi Jezusa Kristusa. Gospodove besede: »Kdor hoče biti med vami prvi, naj bo vaš služabnik,« veljajo tudi za ljudi, ki dan preživijo v pisarnah, laboratorijih, v pilotskih kabinah ali industrijskih obratih; kakor tudi povabilo: »Bodite torej popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče.«

Primerno bi bilo, da opustimo zmotne ideje o krščanskem življenju. Poklicanost kristjanov ni v

najboljšem primeru samo »udeleževati se svetih obredov, vrasti se v nekakšno cerkveno družbo, v neke vrste ločen svet, ki ima samega sebe za preddverje nebes, medtem ko gre običajni svet svojo pot« (*Pogovori*, 113). Napaka takšnega pristopa je v tem, da gre svet v tem primeru »svojo pot« in ne po božjih poteh. Seveda imajo posvetni sistemi (politika, ekonomija, znanstvene raziskave, umetnost in tehnika) svojo lastno zakonitost. Ni jim treba biti pod vodstvom Cerkve, še manj pa pod njenim »nadzorom«. Hvala Bogu so minili časi, ko se je govorilo, da mora biti tako! Vendar pa strukture tega sveta, kljub svoji upravičeni avtonomiji, potrebujejo kvas in Kristusovo luč, da se ne bi na koncu obrnile proti človeku zaradi zlorabe ali samouničenja.

Kljub čudovitim znanstvenim, kulturnim, političnim in družbenim napredkom — ki so bili na nek način

mogoči po zaslugi duha krščanske tradicije in *humusa* krščanstva —, je sodobni svet v pomembnih vidikih rasel mimo Kristusovega duha. Na nekaterih področjih mu celo nasprotuje. Napredki moderne dobe v znanosti, tehniki ali medicini so večinoma veličastni. Korenito so spremenili življenje in ga občutno izboljšali. Vendar so se v določenih vidikih oddaljili od resnice o Bogu in človeku in se na koncu večkrat obrnili proti njemu. Naš svet je izpostavljen novim grožnjam, nazadnje zaradi prepleta dveh dejavnikov: na eni strani je neskončno znanje in neizmerna človeška moč kot sad znanosti in tehnike; na drugi pa velika nevednost glede vere in »metafizike«, ki od začetka vpliva na smisel in cilj človeškega življenja. K temu dodajmo še bedno moralno šibkost človeka, ki ga zlahka vodi v zlorabo moči in samouničenje. Zasužnjevanje s strani najnižjih nagonov se pogosto kaže

kot »osvoboditev« in napredek; če se kdo upre in tega noče sprejeti, je označen za nazadnjaškega in zastarelega.

Sodobni svet potrebuje moške in ženske, ki trdno stojijo v veri, v preprostih moralnih vrednotah in jasni usmerjenosti. Osebe, ki zrejo v prihodnost z zaupanjem, ki ohranjajo upanje, ker Bog ni zapustil sveta in hoče, da ga preplavi Kristusov duh. Človeška družba potrebuje osebe in državljane, ki so zmožni narediti načrt za svoje življenje in nase prevzeti obveznost. Moške in ženske, ki se ne zadovoljijo s preprosto družbo zabave, v kateri vsakdo poskuša živeti po merilih užitka in se, kolikor je mogoče, izogniti trpljenju. Moške in ženske, ki se znajo izogniti zahtevam potrošniške družbe, ki gojijo željo po tem, da bi služili sebi enakim z vsakodnevnim delom v šoli, na univerzi, v poklicu in družini, čeprav to zahteva žrtev.

Končna rešitev za težave človeštva ne tiči v znanosti ali v tehniki in ne v ugodnostih sodobne demokracije, temveč potrebujemo dodatno pomoč vrednot, kakršne izhajajo iz krščanske vere.

Sodobna civilizacija in kultura sta se oddaljili od svojega začetka in bistva, ki je v krščanstvu. Ni neobičajno, da v šolah in na fakultetah slišimo, da sta bila katoliška Cerkev ali krščanstvo na splošno nasprotnika znanosti in napredka in da sta nasprotovala napredovanju moderne dobe. Toda nekaj ni bolj resnično zato, ker to večkrat ponovimo: še naprej je popolnoma lažno. Kot kristjani, še manj pa kot katoličani ne smemo imeti nobenih kompleksov. Res pa moramo nepristransko, z umirjenostjo in objektivnostjo preučiti zgodovino in se učiti na napakah preteklosti, tudi tistih, ki so jih storili katoličani in pomembne cerkvene osebnosti. Kljub temu pa ne

smemo izkrivljati resnice in misliti, da je zgodovina Cerkev zgodovina porazov.

Resnica je, da je zgodovina katoliške Cerkev čudovita zgodovina uspehov. To, da sta se starodavna kulturna dediščina in rimska pravna kultura rešili in se ohranili do danes, da so se pojavile prve univerze in pripravili temelji zahodne znanstvene dejavnosti, je bila predvsem zasluga katoliške Cerkev. In krščanstvo, ki je vedno ohranjalo razlikovanje med posvetno in duhovno oblastjo, je omogočilo vzajemno neodvisnost države in vere. *Katoliški* teologi niso bili prvi, ki so nasprotovali Koperniku in pogansko čarovništvo ni preživel najdlje na katoliških ozemljih niti ni bilo na njih največje število primerov sežiga čarovnic. Kar se tiče (nedvomno bolečega) »primera Galileo«, je precej bolj zapleten, kot si običajno predstavljamo, in je edini primer

katoliške prepovedi glede naravoslovnega znanstvenika. O njem se tako pogosto govori zato, ker je to edini primer, resnična izjema. Katoliška Cerkev in iz nje nastala družbena struktura nista le pospeševali moderne znanosti, temveč sta jo omogočili. Številni cerkveni predstavniki so bili v avantgardi in utirali pot. Takšen je bil ravno Kopernik, katoliški duhovnik, ali Mendel, menih, ki je odkril zakone genetike. Sam Galileo je najbolj odločilno prispeval k moderni fiziki (zakoni o gravitaciji) *po* soočenju s Cerkvijo ter s tem spodbudo nadaljeval svoje znanstveno delo. Kopernika ni obsodil noben papež, temveč sta to storila Luter in Melanchthon, dva protestantska reformatorja.

To, da sta se sodobna kultura in civilizacija v določenem smislu oddaljili od svojega krščanskega izvora, ne pomeni, da si moramo

kristjani prizadevati za to, da bi obnovili preteklo stanje. »Dobri stari časi« niso nikoli obstajali. Vsako obdobje ima svoje značilnosti in pomanjkljivosti. Kako naj bi se vrnili v srednji vek! Kristjani se dobro počutimo v sodobnih časih. Vendar ti časi potrebujejo resnične *krščanske* državljane. V današnjem svetu se pomembne odločitve in spremembe smeri določajo tam, kjer ljudje delujejo: v znanosti, tehniki, v šolah in na univerzah, v laboratorijih in v pisarnah vodstvenih delavcev velikih podjetij, v izvoljenih vladah in parlamentih, v demokratičnih procesih, pod velikim vplivom medijev in javnega mnenja, ki ga prav oni v veliki meri oblikujejo. Vendar tudi običajni državljani usmerja tok svetovne zgodovine; že kot zgolj potrošnik. S tem, kar kupuje (knjige, časopise, revije, vstopnice za kino, gledališče, koncert itd.), določi, *kaj* se ustvarja ter *kako* se ustvarja in

sodeluje pri oblikovanju duhovnega vzdušja družbe, v kateri živi.

Brez kakršnegakoli razloga številni mislijo, da je vera, še posebno pa krščanska, v takšnem svetu ostanek preteklosti ali muzejski primerek. Nekaterim osebam, predvsem številnim mladim se zdi, da je dandanes možnost izbire naslednja: »Ali hočem biti kristjan ali hočem biti človek sedanjega časa?« Še posebno mladino bi želeli prepričati, da biti kristjan pomeni nekaj zaprašenega, da Bog in Cerkev (še bolj) resnično kvarita razpoloženje. Včasih dobimo vtis, da se moramo opravičiti, ker smo kristjani ali katoličani! Skoraj vsi mediji sporočanja se zadovoljijo s tem, da Cerkev predstavijo kot folklorni pojav. Zelo malo novinarjev si prizadeva za to, kar je na drugih področjih samoumevno: da bi vedeli nekaj o temi, o kateri pišejo. Pogosto se zgodi, da številni izmed tistih, ki poročajo o katoliški Cerkvi in

presoajajo o njej v časopisih, novicah ali na televiziji, niso študirali teologije ne zgodovine Cerkve niti ne vedo ničesar o kanonskem pravu; poznajo samo drobce — skoraj vedno napačne — o tem, kar Cerkev verjame in uči. Logična posledica tega je napačen, če že ne neresničen in zmoten podatek. Na žalost večina ljudi — tudi številni katoličani — iz teh virov pridobiva znanje o katoliški Cerkvi in ima na ta način nezadostne in tendenciozne informacije.

Današnji svet potrebuje resnične kristjane, tako sodobne, kot je on sam, ki pa bodo hkrati živeli po evangeliju; ki bodo dobro poznali nauk Cerkve, ki bodo združeni s Kristusom v zavzetem življenju molitve in bodo vedeli, da imajo kot kristjani neko *poslanstvo*. Kot je leta 1985 rekel papež Janez Pavel II., svet potrebuje »glasnike evangelija, izkušene v človečnosti, ki bodo prisluhnili njegovemu veselju in

upanju, njegovi tesnobi in žalosti, hkrati pa bodo kontemplativni, zaljubljeni v Boga«. In dodal: »Za to so potrebni novi svetniki.« Že v tridesetih letih je ustanovitelj Opus Dei v svojem delu »Pot« zapisal: »Skrivnost. — Javna skrivnost: te svetovne krize so krize svetnikov. — Bog želi imeti peščico 'svojih' ljudi v vsaki človeški dejavnosti. — Nato ... 'pax Christi in regno Christi' — Kristusov mir v Kristusovem kraljestvu« (*Pot*, 301).

Te svetnike — kristjane, ki vzamejo svojo krščansko naravo zares in se zavedajo svoje božje poklicanosti — potrebujemo na vseh področjih družbe in človeškega dela, v družinah, šolah in na univerzah; pri znanstvenem raziskovanju in v svetu zabavne industrije, v umetnosti, gledališču, glasbi; v najrazličnejših oblikah človekovega delovanja; vsepovsod, kjer živijo in delajo ljudje. Ni treba, da predlagajo izrecno

»krščanske« ali »katoliške« rešitve, kot da bi morali vsi soglasno zagovarjati enaka mnenja. Kar morajo storiti, je to, da sodelujejo z vsemi, tudi s tistimi, ki niso iste vere kakor mi; in prinašajo kvas krščanske vere svetu, ki je zaznamovan in celo deformiran zaradi greha in človeške šibkosti. Krščanska vera ne rešuje človeških težav in nalog sama od sebe. Ne daje odgovorov na vprašanja znanosti, tehnike ali medicine; ne odloča o političnih vprašanjih in ne pove recepta, po katerem bi rešili večino družbenih težav: za to nam je Bog dal razum. Na tej stopnji lahko sodelujemo s številnimi ljudmi, s katerimi si ne delimo krščanske vere. Nasprotno pa je krščanska vera tudi človeškemu razumu v močno oporo, saj sama vera temelji na razumu. Poleg tega vera izhaja iz Stvarnika, ki nam je dal razum in ki ga evangelij svetega Janeza imenuje *Logos*. Izraz »logos« pa ne pomeni samo

»beseda«, temveč tudi »razum« ali »mišljenje«.

Tudi če so Kristusovi učenci le manjšina znotraj človeške družbe, lahko delujejo kot učinkovit »kvas v testu«, kot »sol zemlje« in kot »luč sveta«. Da, luč in jasnost vere, združeni z zgledom celovitega krščanskega življenja, številne, ki še ne poznajo Kristusa, utrjujeta in spodbujata k temu, da bi delali dobro. Vera in življenje v Kristusu spremenita človeka predvsem zato, da bi premagal svojo sebičnost, šibkost in zlo, ki izvira iz njegovega srca. Z njima lahko druge ljubi s Kristusovo ljubeznijo, očisti vse človeške dejavnosti in jih naravna v resnično dobrobit ljudi. »Božji otroci. — Nosilci edinega plamena, ki je zmožen razsvetliti zemeljske poti duš, edinega sijaja, v katerega nikdar ne bo vstopila temačnost, somrak ali zasenčenost. — Gospod nas uporablja kakor bakle, da bi ta luč

svetila ... Od nas je odvisno, da mnogi ne ostanejo v temi, temveč da stopajo po stezah, ki vodijo do večnega življenja» (*Kovačnica*, 1).

VSAK KRISTJAN JE APOSTOL

Ko zjutraj gledam mlade, ki gredo v velikem številu v šole ali na fakultete, pomislim: večina teh mladih je krščena in birmana. Se zavedajo, da jih Kristus kliče, da bi bili *apostoli*? In da jim Gospod pravi, da morajo biti *svetniki*, »luč sveta«, bakle, ki svetijo v temi pozabe Boga? Vedo, da hoče Kristus uporabiti prav *njih* — njihove talente, razum, delovne sposobnosti, ustvarjalnost in možnost, da bi dali življenje za nek ideal — da bi uresničil svoje delo odrešenja v svetu in ljudi privedel v večno življenje?

Do kolikšne mere se krščanska mladina, ki se ima za katoličane in

morda »dobre kristjane«, zaveda, da *ima neko poslanstvo*? Bralec teh vrstic lahko sam sebi postavi isto vprašanje. Resnica je, da se tega običajno ne zavedamo in mislimo, da smo že dobri katoličani (sam sem tako mislil več let). Poleg tega je zelo malo ljudi pripravljenih na to poslanstvo. Apostol mora dobro poznati Kristusov nauk, ki nam ga je Cerkev zvesto predala, in ga znati pravilno posredovati drugim. Treba je gojiti osebno in zaupno prijateljstvo s Kristusom s pomočjo zavzetega življenja molitve, in prek Njega z našim Očetom Bogom in Svetim Duhom. Treba je biti pripravljen plavati proti toku in sprejeti resnične, tudi materialne žrtve iz zvestobe do Kristusa.

Kako težko je v resnici biti kristjan? Nevednost glede vere prevladuje med mladimi, kot tudi med drugimi kristjani. Težko najdemo nekoga, ki zares živi resnično življenje molitve

ali ki ima izkušnjo zaupnega odnosa s Kristusom. Srečujemo se s strahom, da bi plavali proti toku, da bi se razvedelo, da je nekdo kristjan in katoličan. V številnih pogovorih z našimi sodelavci in prijatelji najprej natančno razložimo, kot da bi jih želeli pomiriti, da seveda to ne pomeni, da verjamemo vsemu, kar trdi papež (čeprav ne vemo prav dobro, kaj dejansko pravi). Velikokrat imamo kompleks manjvrednosti, ker smo katoličani. Med drugim sprejemamo veliko srhljivih zgodb, ki krožijo o Cerkvi (križarske vojne, inkvizicija, lov na čarovnice, »primer Galileo« itd.), naivno in brez zgodovinskega znanja. In pozabljamo, da so te stvari navadno prikazane enostransko, pretirano ter popolnoma napačno; in da se to na žalost pogosto počne z namenom, da bi Cerkev in njena preteklost izgubili veljavo. Ker imamo neredko tudi sami slabo predstavo o Cerkvi zaradi čiste nevednosti in zunanjega vpliva,

se sramujemo, da smo katoličani, postanemo mlačni ali minimalistični in v najboljšem primeru živimo resnično dvojno življenje. V cerkev gremo ob nedeljah, ali samo za božič ali veliko noč in takrat prepevamo čudovite pesmi, ostale dni pa iščemo *svoje* lastne cilje ter živimo *svoje* življenje in medtem zavestno prikrivamo dejstvo, da smo kristjani in katoličani. Prilagajamo se in popuščamo takrat, ko bi kristjani morali biti *luč*.

In luči, kot pravi Jezus, ne skrivamo pod mernikom in ne zakrivamo s posodo. Če je tako medla, da ne izraža nobenega nasprotja s tistim, kar razsvetljuje, sploh ne služi kot luč. Takrat se izkaže vsaj za nepotrebno.

Ne gre za to, da moramo *za vsako ceno* iskati nasprotovanje in izzivati; da je treba vedno in v vsem plavati proti toku, ali da je »biti drugačni«

sam po sebi zaželen cilj. Ni razloga, da bi na svet gledali z nezaupanjem ali zanikanjem. Svet moremo in moramo ljubiti. Ljubiti ga moramo *strastno*, kot je zapisal sveti Jožefmarija (*Pogovori*, 113-123). Izziv predstavlja biti v koraku s časom in biti normalen, hkrati pa v celoti pripadati Kristusu in sodelovati pri njegovem delu odrešenja. Biti »normalen« ne pomeni nujno, da počnemo tisto, kar delajo vsi: zdravi ne postanejo nenormalni, ko pride do epidemije in je večina ljudi bolnih. Običajen kristjan se obnaša »naravno«, skladno z njegovo krščansko naravo. Kristjan je viden in mora biti znak nasprotovanja. »Seveda bo tvoje življenje nasprotovalo njihovemu življenju, a ravno to nasprotovanje, s katerim potrjuješ svoja dela in svojo vero, je ta naravnost, ki jo od tebe zahtevam« (*Pot*, 380).

Če lahko Kristusova luč sveti v temi, bo na neki način vedno v nasprotju s svetom. Zdaj besede »svet« ne uporabljam v zvezi z božjim stvarstvom, temveč kot popačenje izvirnega stvariteljskega načrta. Razlog za to popačenje je »poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja,« kot v svojem prvem pismu pravi sveti Janez Evangelist (1 Jn 2,16): neurejeno poželenje, neurejeno hrepenenje po zadovoljstvu, želja po imetju in oblasti, samoljubna želja po uživanju, posedovanju in gospodovanju. To je »svet« v napačnem smislu. Krščanska luč ne zavrača sveta, ki ga je ustvaril Bog, ampak ga zdravi in posvečuje od znotraj, da bi znova postal »dober« kot v božjem stvarstvu. Kristusova luč z dobrim, ki izhaja iz Gospodove moči in ki mora priti na svet prek njegovih učencev, premaga zlo, ki izvira iz človeškega srca.

Kristjani moramo ljubiti svet; vendar ga moramo ljubiti s Kristusovim srcem. Ljubiti ga, kot ga ljubi Bog, ki ga je ustvaril, vstopil vanj in dal svoje življenje iz ljubezni do njega in do nas ter ga spravil s seboj. »K temu smo poklicani kristjani,« piše ustanovitelj Opus Dei, »to je naša apostolska naloga in skrb, ki nam mora goreti v duši: doseči, da Kristusovo kraljestvo postane resničnost, da preženemo sovraštvo in krutost ter po vsem svetu razširimo močni in miroljubni balzam ljubezni.« (*Jezus prihaja mimo*, 183)

Bog potrebuje ljudi, ki so pripravljene hoditi z njim po tej poti, ki razumejo, da so z njihovo pomočjo poti sveta lahko njegove: od Gospoda in njegove zveličavne ljubezni. To je tisto, kar upravičuje ime »kristjan«: resnično pripadati Kristusu in biti eden izmed njegovih učencev. Prav k temu smo poklicani s krstom. Vsi

moramo slediti Kristusu in opustiti vse, kar nam preprečuje, da bi odgovorili na konkretni klic, ki nam ga pošilja. Jezusove besede: »Vi ste luč sveta,« bi nam morale služiti kot notranji pretres. Spomnijo nas, kako velika je naša odgovornost. Izpolnili jo bomo lahko samo, če bomo sprejeli luč, ki nam jo lahko da le Kristus.

Tista luč je luč *resnice*. To, da si želimo biti luč, na prvem mestu pomeni, da ljubimo resnico in si želimo biti priče resnice, ki je Kristus sam. Sveti Pavel piše Efežanom: »Tako ne bomo več nedorasli otroci, ki jih premetava in kot valove razburka vsak veter nauka v človeški zvijačnosti in pretkanosti, v blodnem zavajanju. Pač pa živimo iz resnice v ljubezni« (Ef 4,14-15). V latinski različici — *veritatem facientes in caritate* — je osrednja misel »udejanjati resnico v ljubezni«. »Balzam« ljubezni, ki ga moramo po prej navedenih besedah svetega

Jožefmarija razširjati kristjani, je vedno prepojen z resnico, ki jo je Kristus razodel in ki jo Cerkev sporoča in varuje.

Naslednje poglavje bo torej imelo dva cilja. Najprej želi pokazati, da moramo kristjana prepoznati predvsem po njegovi ljubezni do resnice. Krščanske vere ne moremo ločiti od prepričanja, da je edina, ki vsebuje *vso resnico*. Drugače bi bila krščanska ljubezen neresnična. Poleg tega pa želi poglavje na kratko pokazati osnovne značilnosti te resnice, kolikor se mi je zdelo potrebno glede na temo te knjige. Vzeli si bomo čas, da spomnimo na temelje krščanskega razodetja. Samo če se jih zavedamo, bomo lahko razumeli, da je krščanska narava božja *poklicanost*, tako kot tudi smisel in cilj vsakega bolj specifičnega poklica znotraj Cerkve, kot je poklicanost v Opus Dei.

Copyright © www.si.opusdei.org

Martin Rhonheimer

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/e-knjiga-jaz-svet/](https://opusdei.org/sl-si/article/e-knjiga-jaz-svet/) (12. Apr.
2026)